

Ayşegül

Ayşegül SRİLANKA'DA (Seylan'da)

Orada, çok uzaklarda, kıyıları boyunca altın renkli bir kumun uzandığı, hindistancevizi ağaçlarının sıralandığı büyük bir ada var. Bu adanın adı: SRİ LANKA'dır. Anlamı: "Işıl ışıl ışıldayan ada."

Burada hava yaz ve kış sıcaktır. Yılda iki kez bardaktan boşanırcasına yağmur yağar. Kuruyan topraklar suya doyar. O zaman buraların insanları sevinerek: "İşte Muson rüzgârı!" diye bağırışırlar. Sanki her şey, Doğada yeniden canlanmış gibidir. Topraklardan bereket fışkırır. Gözalabildiğince uzanan pirinç tarlalarından bol mahsül alınır. Her tarafta durup dinlenmeden, çay ağacının dalındaki tomurcuk ile üstteki iki ufak yaprağı bir tırnak darbesiyle koparıp sırtlarında taşıdıkları küfenin içine atan kadınları görürsünüz.

Priya'nın bir de kız kardeşi var. Adı, Manel.
Ayşegül:
—Bunun anlamı ne? diye soruyor.
—Su Zambağı.
Priya:
—Kız kardeşim San'atçıdır, diyor. Sıcak mumla bezlerin üzerine çok güzel resimler çizer.

Bu sırada bir başka kız, bezi bir boya banyosuna batırıyor. Banyodan çıkarttıktan sonra kaynar suya daldırıyor, mumlu kısım eriyor, boyalı kısım bez üstünde beliriyor. Bu iş, sakın bizim bildiğimiz Batik olmasın?

Ertesi gün, pirinç tarlasında çalışan Priya'nın babasına yardım için hep birlikte yola koyuluyorlar.

Priya çok mükemmel bir klavuz. Yolda rastladıkları değişik şeyler hakkında bilgiler verebiliyor.

Ayşegül ile Arda, Priya ile birlikte ovanın ortasına saplanmış iri bir diş'i andıran Sigiriya adındaki kocaman bir kayaya rastlıyorlar. Hep birlikte kayaya tırmanıyorlar. Bu yüksek yerde, bundan yüz yıllarca önce deli bir hükümdar, tapınakları, bahçeleri ve havuzlarıyla süslü muhteşem bir saray inşa ettirmiş. Bugün bu saraydan sadece harabeleri kalmış.

Gene yolları üstünde iri bir timsah ile karşılaşıyorlar. Biraz ilerilerinde büyük bir yumurta çatlayarak açılıyor. İçinden ne çıksa beğenirsiniz? Bir timsah yavrusu! Ayşegül bu işe çok şaştı doğrusu...

Birden kendilerine:
—Günaydın! Günaydın! diye bağıran bir çocuk gurubu ile karşılaşıyorlar. Ellerini birleştirip başlarını eğen bu küçük balıkçılar:
—A yu bowan! diyerek onları memleketlerinin törelerine göre selamlıyorlar.
"A yu bowan" sizlere uzun ömürler dileriz, anlamına gelmektedir.
Ayşegül ile Arda göl kıyısına giderken Çay'ın bu kenarlarında küçük küçük kurulmuş yerleşim sahalarının yanından geçecekler ve oralarda çok enteresan şeyler görecekler.

İşte bunlardan biri!.. Çay'ın içine yan yatmış, bir sürü fil... Fil seyisleri, suda, fillerini, hindistancevizlerinin pürtüklü, lifli kalın kabukları ile tımar ediyorlar. Yanlarından geçerken küçük bir çocuk:

—Fil, çok iri bir hayvandır, diyor. Bin kiloluk bir ağacı, bir kibrit çöpü gibi yerinden söküp kaldırabilir, rahatça taşıyabilir. Bizim buralarda fil, traktörün işini kolayca görüyor.

Fil, iyi çalıştığı zaman onu Çay'da banyo ettirerek ödüllendiriyorlar. Fil, hortumu ile vücudunu ovarak yıkayabilir. Fakat asıl temizliğini -ayaklarına varıncaya kadar- seyis yapar.

Bu gece Kandy'de büyük bir şenlik var. Herkesin merakla beklediği en görkemli an, seksen filin geçit törenidir. Fillerin üzeri, altın ve kıymetli taşlarla bezenmiş koşum takımları ve kadifeli süslü örtülerle kaplı...

En yaşlı filin üzerinde, içinde, Buda'nın kutsal dişinin bulunduğu gösterişli, muhteşem bir çekmece var. Filin üstünde som altından yapılma bu kutsal mahfaza, etrafa ışıklar saçarak pırıldıyor.

Gösteriyi hayranlıkla seyreden Ayşegül ile Arda'ya göre bu gecenin yakışıklı prensi, filin üstünde sevincinden yerinde duramıyan Priya idi.

Priya, küçük bir Firavun faresi ile bir ufak maymunu ehlileştirmiş. Firavun faresi, bir bebek gibi Ayşegül'ün kucağına yatmış.

Maymun, bazen suratını asıp etrafı ciddi bakışlarla süzüyor, bazen komik sıcramalarla türlü şaklabanlıklar yapıyor. Hele, Ayşegül'ün saçları dibinde bit bulmaya kalkışması, neredeyse Ayşegül ve Arda'yı kahkahadan bayıltacaktı.

Ayşegül ile Arda, Priya'nın ailesinin içtenlik dolu ısrarlarına dayanamayıp yanlarında birkaç gün daha geçirmeyi kabul ettiler.

Köyde Banian adında garip bir ağaç var. Bu ağaç, Ayşegüllerin evlerinden daha büyük. Köy halkı bu ağacın binlerce yıllık olduğunu söylüyor. Priya, ufak tahta parçalarından çok çeşitli oyuncaklar yapabiliyor. İşte şimdi onlardan bir tanesini yapmak için tahta parçasını ustaca yontuyor. Yaptığı şey, Şeytan Maskesi. Bitirince, onu en gösterişli renklerle boyayıp dolunay gecelerinin birinde yüzüne takacak. O gece, Ateş Halkası'nın etrafında dönerek dansedecek ve kötü ruhları uzaklaştıracak.

İşte Ayşegül ve Arda bu ışıklar adasını ziyarete geldiler.

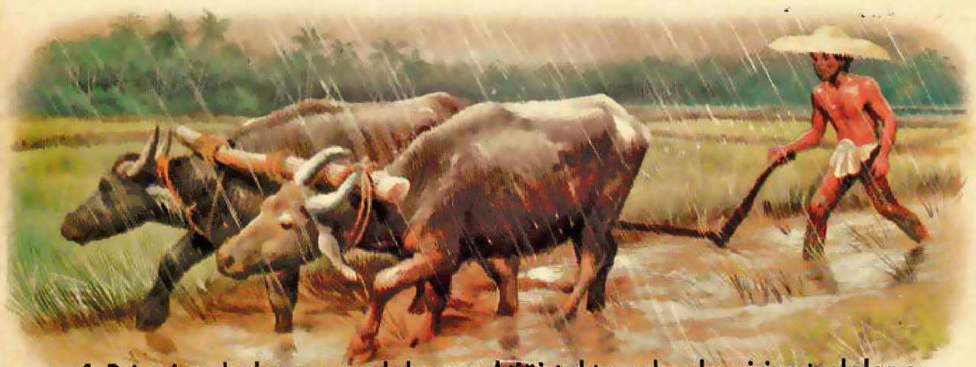
Bu sabah iki kardeş kıyıdaki deniz gölcüğüne gitmeye karar verdiler. Bunun için, Çay'ın üzerine uzatılmış salıncak merdivenden karşıya geçecekler. Önlerindeki kadınlar, çocukları ile birlikte çok rahat bu salıncak köprüde ilerliyorlar. Ne de olsa onlar alışkın. Fakat bizimkiler onlar kadar rahat yürüyemiyorlar.

Çay'ın karşı kıyısında akşamdan bıraktıkları dengeli Pirog'a yerleşiyorlar. Bu, bura yerlilerinin sandala verdikleri addır. Yalnız yanında sandala denge veren, kızağa benzer ilâve bir kısmı var.

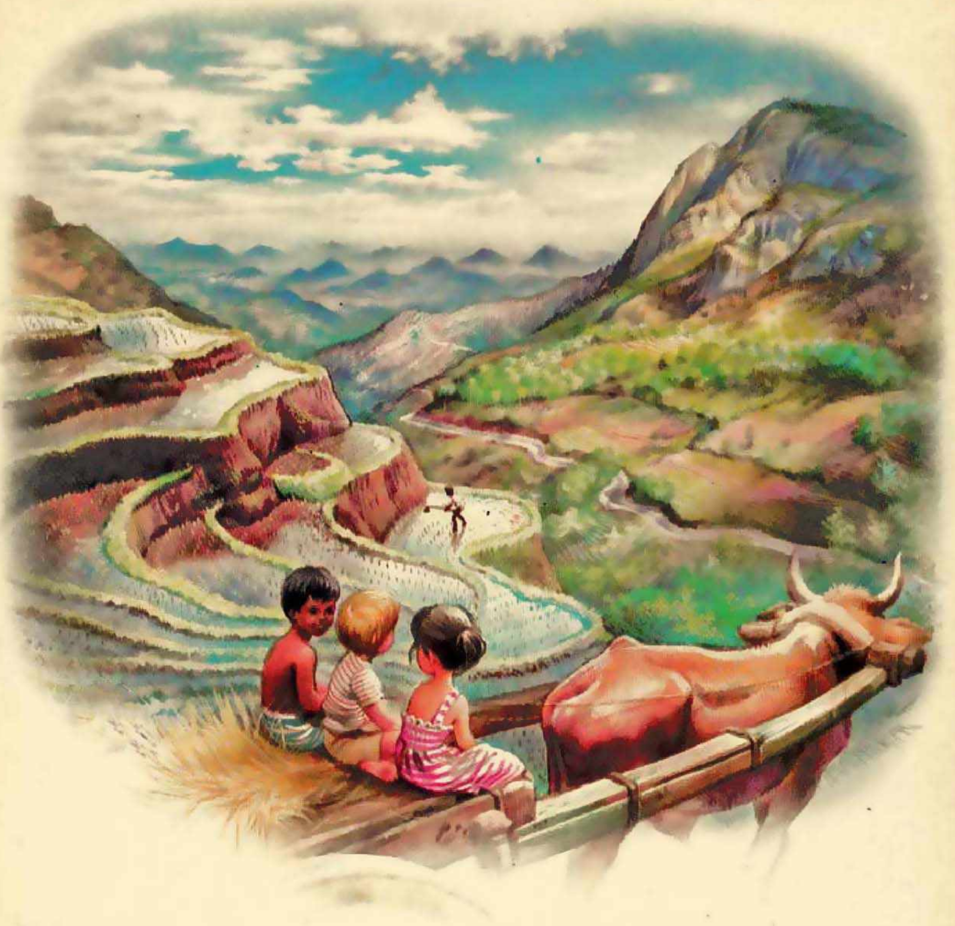
Kardeşinin kamış oltası Ayşegül'ün elinde. Pirog'la yavaş yavaş ilerlerken belki de bir balık oltaya takılabilir!.. Sakız ağacının parlak yaprakları arasında bir dere kuşu meraklı gözlerle onları gözlüyor. Burada güneşin parlak ışıkları altında her şey harika... Sık ağaçlıklı ormanın derinliklerinden kuşların cıvıltısı geliyor.

1-Priya'nın babası, mandaların çektiği tahta sabanla pirinç tarlalarını sürüyor.
2-Sürülmüş tarlanın, çapa ve tırmıklarla ekime hazırlanması.
3-Hasad'ın orakla biçilmesi.

İki kardeş, Priya'larda üç günün nasıl geçtiğini anlamadılar bile. Priya bugün oldukça heyecanlı.

—Birazdan ay gökte dolunay durumuna girecek, diyor, dağ başında Kandy'de ''Büyük Perahora'' şenliği olacak. Değişik memleketlerden binlerce kişi bu şenliğe katılmak için buraya gelecek.

Ayşegül sevinçle:

—Bu fırsatı kaçıramayız, diyor. Haydi biz de Kandy'ye gidelim.

Priya, Arda, Ayşegül, baba Priya'nın onlar için hazırladığı çift tekerlekli inek arabasına yerleşiyorlar ve Kandy'ye hareket ediyorlar.

Buralarda, bu köy sakinlerinin evlerinde ne bir banyo odası ve ne de bir çamaşır makineleri var. Akşam üzeri, köy sakinleri giyinik olarak Çay'da yıkanıyorlar.

Ayşegül:

—Bu, daha kolay bir yöntem, diyor, böylece her şey giysileri de dahil aynı anda yıkanmış oluyor.

bir çocuk. Onunla hemen dost oluyorlar.

Yavru fil, Priya'ya körükörüne itaat ediyor. Fakat sudan çıkması söz konusu olduğunda canı sıkılıyor, suratını asıyor.

Priya, yeni edindiği arkadaşlarını oturdukları kulübeye götürüyor. Damı, örülmüş palmiye yapraklarıyla kaplı, bambudan yapılmış bu ufak kulübede ailesi oturuyor.

Priya, arkadaşlarına hindistancevizi sunmak istiyor. Bunun için sarangunu çıkarıyor. Ayak topuklarına ip bağlıyor ve sonra yüksek bir hindistancevizi ağacına bir cambaz gibi sür'atle tırmanıyor. En uç noktasından kopardığı en güzel meyvayı Ayşegül ile Arda'ya veriyor. Böylece onlarla sevgiye dayalı sıcak bir ilişki, arkadaşlık kuruyor.

Arda ile Ayşegül'ün ayrılacakları son gün köyde bir şenlik havası esiyor. Köylülerden biri:

—Çabuk gelin! Onu görmeğe gelin! diye haykırıyor.

Hep birlikte, çağırılan yere gittiklerinde kalabalığın heyecanı son haddini buluyor.

Yılan oynatıcısı adam, bambu sazından oluşan kavallarını dikkatle yere bırakıyor. Sonra içerisinde yumurtalar, iri fareler bulunan çuvalını açarak kaval çalmaya başlıyor.

Saz sepetinin dibinde çöreklenmiş, uyur görünen bir yılan tek sesli melodinin sihri altında, halkalarını kayarcasına sessizce çözüp görkemli bir şekilde yavaş yavaş havaya dikiliyor. Hayvan,yassı boynunu gittikçe genişletiyor. Bu bir kobra yılanıdır.

Ayşegül'ün gördüklerine adeta inanası gelmiyor. Bir an ninesinin dizi dibinde kendini masal aleminde hissediyor.

Ayşegül

ŞABAH 'IN

ÇOCUKLARA ARMAĞANIDIR

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN 9.7.82 TARİH [illegible] SAYILI TEBLİĞİ İLE İLKOKULLARA TAVSİYE EDİLMİŞTİR